

กว่า จะเป็น สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล(องค์การมหาชน)

ปี 2542 คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส.) ได้เห็นชอบให้จัดตั้งสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation Thailand) เป้าหมายเพื่อจัดเครือข่ายการสร้างความรู้ และนำความรู้มาดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยมีภาคีพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Collaborative for Hospital Quality Improvement and Re- accreditation CHIA) ทำหน้าที่ให้ความร่วมมือ ระดมพลังของสังคมมาสนับสนุน การดำเนินงาน รวมทั้งให้ความเห็นต่อทิศทาง ของนโยบาย เพื่อให้เป็น ประโยชน์และเอื้อต่อสังคมไทยมากที่สุด

มีคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ ทำหน้าที่ บริหารกิจการของสถาบันฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมีคณะกรรมการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล มีหน้าที่กำหนดรูปแบบ และระเบียบปฏิบัติในการประเมินและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล พิจารณารายงานของผู้ประเมินและตัดสิน การรับรอง

ศาสตราจารย์นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา ประธานคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ ได้กล่าว ว่า “การสร้าง การพัฒนาและการรักษาคุณภาพโรงพยาบาลนั้นทำได้ยาก เพราะระบบการ รักษาพยาบาล มีความซับซ้อน มีผู้เกี่ยวข้องมาก.... แต่ก็สามารถเกิดขึ้นได้ ด้วยการสร้างความ ร่วมมือ ระดมความรับผิดชอบและมีระบบงานที่ดี ฝึกฝนคุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นกระบวนการที่ มีวิธีการพิเศษที่ต้องอาศัยความชำนาญ และความเชี่ยวชาญตลอดจนฝึกอบรมเฉพาะ การทำงาน ของพรพ.จึงเป็นการประสานพลังความพยายามที่มีอยู่เดิม สอดใส่แนวคิดเชิงบวก ร่วมกับการมี กลไกถ่วงดุลเข้าไปให้ข้อเสนอแนะและประเมินกับโรงพยาบาล

ความพยายามในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องนี้ ผู้ป่วยจึงได้รับบริการที่ดีกว่าเมื่อวาน เสมอ

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นพ.สงคราม ทรัพย์เจริญ ประธานคณะกรรมการรับรองคุณภาพ โรงพยาบาล ในฐานะประธานคณะกรรมการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล กล่าวว่า

“จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลเกิดจากความร่วมมือ กันในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลเอง ซึ่งมีความตั้งใจ และเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยและตัวผู้ปฏิบัติงาน การ มีสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล(พรพ.) ส่งผลให้เกิดการประสานเชื่อมโยงหน่วยงาน และวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างมีระบบ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ป่วย

เป็นที่น่ายินดีว่า.....ได้มีโรงพยาบาลจำนวนมากได้เห็นความสำคัญ ในเรื่องนี้ ได้ประเมินพัฒนาตนเองและตรวจสอบตนเองเป็นระยะ ตามแนวทางที่สถาบันฯ เสนอ.... เราจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชน ผู้เจ็บป่วยจะได้รับประโยชน์มากขึ้น จากกระบวนการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล....

นายแพทย์ปัญญา สอนคม ผู้เยี่ยมสำรวจคนแรกของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ได้บันทึกไว้.... เพื่อเป็นเส้นทางการเรียนรู้ว่า...

.....การเยี่ยมสำรวจ ในครั้งแรก ๆ นั้น เราเริ่มต้นด้วยแนวคิดและวิธีการของต่างประเทศ ต้องขอขอบคุณเจ้าของหลักการนั้น ที่ทำให้เราไม่ต้องเริ่มจากศูนย์ แต่เราก็ตั่งใจไว้ตั้งแต่แรกแล้วว่า เราจะสร้างระบบและกลไกต่าง ๆ ของเราเอง จากการเรียนรู้ของเราเอง เพื่อให้กระบวนการ HA ของเราเป็นสิ่งที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย โดยศาสตราจารย์นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา ได้แสดงทัศนะของท่านไว้ว่า ให้นำคติความเป็นไทย 4 ประการคือ ศรัทธา กลียานมิตร สัมมาคารวะและการให้อภัย ไม่เช่นหมากัน มาปรับใช้ในกระบวนการต่าง ๆ ของ HA...

การเยี่ยมสำรวจนั้น จึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ผมมีความเห็นว่า “ผู้เยี่ยมสำรวจทุกคน น่าจะต้องมีความเป็นสัตตบุรุษหรือบัณฑิต ซึ่งมีธรรมของสัตตบุรุษ ที่เรียกว่า สัปปริสธรรม ๗ ประการคือ รู้จักหลัก รู้จักสาเหตุ รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล รู้จักผล รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักคน รู้จักชุมชน ... และนี่คือศาสตร์ของการเยี่ยมสำรวจโดยแท้

เส้นทางและก้าวอย่าง....ของการพัฒนา

ในช่วงจังหวะของการปรับเปลี่ยน ปฏิรูประบบสุขภาพ ระบบบริการด้านสุขภาพรวมถึงระบบการพัฒนาและรับรองคุณภาพบริการของโรงพยาบาล ในทุกระดับของสถานบริการ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ที่สุด ของระบบสุขภาพของประเทศไทย ซึ่งเกิดจากความทุ่มเทของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะให้เกิดความเสมอภาคและคุณภาพที่ดีของการรักษาพยาบาลสำหรับประชาชน

เพื่อเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พรพ.) กับกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จึงได้เกิดโครงการริเริ่มต่าง ๆ ในด้านการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสำหรับโรงพยาบาล ดังนี้

เครือข่ายสมาคมโรงพยาบาลเอกชน (พ.ศ. 2543-2544)

เมื่อสถานพยาบาลภาครัฐมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ประกอบกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งมีทั้งโรงพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชนเข้าร่วมในโครงการด้วย จึง

ทำให้สมาคมโรงพยาบาลเอกชน มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพ มีการสร้างเครือข่ายเพื่อปลูกเร้าให้วางระบบบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการที่มีคุณภาพมากที่สุด

...เป็นมิติใหม่ในการพัฒนาคุณภาพ โดยไม่มีการแบ่งภาครัฐ ภาคเอกชนหรือสร้างเงื่อนไขใดๆ อันเนื่องมาจากการแข่งขันทางธุรกิจ..... ภาพความร่วมมือ ร่วมใจของเครือข่ายสมาคมโรงพยาบาลเอกชน ที่จะให้กำหนดให้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ได้รับการพัฒนาได้สร้าง ความประทับใจ... เป็นอย่างยิ่ง...ตราบนานเท่านาน

ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation Collaborating Center) (พ.ศ. 2544)

ในช่วงระยะ พ.ศ. 2544 สถาบันฯ ได้ขยายการพัฒนาคุณภาพ ไปสู่การบริการในระดับต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ปัญหาที่เกิดขึ้น ตามมาคือ ความไม่เข้าใจในแนวคิดของกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการนำลงไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการนโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้ประชาชนได้มาตรฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในขณะนั้นได้กำหนดเป็น นโยบายชัดเจนว่า **สถานบริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพ โดยใช้มาตรฐาน HA**

จากความต้องการของสถานบริการสาธารณสุขและรวมทั้ง นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข สถาบันฯ จึงได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลขึ้น โดยเริ่มจาก สถาบันฯ ที่มีศักยภาพ มีความพร้อม ทำหน้าที่ให้การฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพให้กับสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ใกล้เคียง สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างโรงพยาบาลในพื้นที่ โดยมีศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลครอบคลุมทั้ง 4 ภาค ดังนี้

1. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์เชียงใหม่ เชียงราย แคราย จังหวัดเชียงราย
3. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
4. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา
5. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

โครงการเข้าเยี่ยมเพื่อให้คำปรึกษาแก่โรงพยาบาลในชุมชน 120 แห่ง (พ.ศ. 2544)

นายแพทย์เกรียงศักดิ์ วัชรนุกุลเกียรติ ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบโรงพยาบาลชุมชนที่อยู่ในความดูแลของกองสาธารณสุขภูมิภาคในขณะนั้น ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลระดับโรงพยาบาลชุมชน จึงร่วมมือกับทางสถาบันฯ ในการให้ความรู้และสิ่งที่ปรึกษาเข้าเยี่ยมในโรงพยาบาลชุมชนนำร่อง จำนวน 120 แห่งครอบคลุมทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย โดยทางสถาบันฯ ได้ส่งที่ปรึกษาเข้าเยี่ยมโรงพยาบาลแต่ละ 5 ครั้งอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บททวนความเสี่ยง วางระบบการป้องกันที่รัดกุม และทุกแห่งสามารถพัฒนาระบบคุณภาพได้อย่างน้อยในลำดับขั้นที่ 1 ของการพัฒนา

โครงการนี้อาจกล่าวได้ว่า...เป็นการจุดประกายความคิด ของการพัฒนาระดับโรงพยาบาลชุมชนและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามมามากมาย มหาศาล.....

โครงการครูเยี่ยมศิษย์ (พ.ศ. 2545)

การพัฒนาคุณภาพสำหรับโรงพยาบาลในระยะแรกๆ นั้น สถาบันฯมีความขาดแคลนทรัพยากรบุคคลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์แพทย์ นอกจากนั้นยังพบว่าสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลที่อยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงระบบบริการสุขภาพ ยังมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ การวางระบบงาน อัตรากำลังคน ขาดขวัญกำลังใจ เกิดภาวะความตึงเครียด สถาบันฯจึงดำริให้มี โครงการ “ครูเยี่ยมศิษย์” ขึ้นมาเพื่อเข้าไปเยี่ยมเพื่อให้คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ทั่วประเทศ ในด้านวิชาการทางคลินิก ในจังหวัดนำร่องจำนวน 21 จังหวัด

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากอาจารย์แพทย์ในสถาบันฯ ต่างๆอย่างไม่น่าเชื่อ ทุกท่านมีความเมตตาและพร้อมที่จะลงไปให้กำลังใจแก่ลูกศิษย์เสมอ แม้ว่าจะยังมีความขาดแคลน ไม่สะดวกสบายเป็นอย่างมาก แต่เป็นโครงการที่ได้ผลดีเกินความคาดหมาย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ อรุณ เผ่าสวัสดิ์ ได้กล่าวถึงโครงการนี้ว่า..... คำว่า “โครงการครูเยี่ยมศิษย์” เกิดขึ้นได้อย่างไร ใครเป็นผู้นำเสนอ ผมขออภัยที่ไม่ทราบจริง ๆ อย่างไรก็ตามเป็นความซาบซึ้งมากที่ใช้คำนี้ “ครูเยี่ยมศิษย์”...ทำให้การทั้งหลายทั้งปวงได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นกันเอง และราบรื่น...

โครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสำหรับบริการสาธารณสุข 75 จังหวัด (พ.ศ. 2546)

เมื่อวางรากฐานแนวความคิดในโรงพยาบาลชุมชนได้จำนวน 120 แห่ง รวมทั้ง “โครงการครูเยี่ยมศิษย์” ใน 21 จังหวัดนารองแล้ว ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ทางสถาบันฯ สามารถปรับปรุงกระบวนการ ทบทวน จุดอ่อน จุดแข็ง และสร้างจำนวนที่ปรึกษามากขึ้น จนมีความมั่นใจว่าจะสามารถขยายเนืองงานได้ครอบคลุมมากกว่าเดิม

สถาบันฯ จึงได้ร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยนายแพทย์สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ เลขาธิการ สปสช. ในขณะนั้น ได้ถือเป็นนโยบายและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยดำเนินการในโรงพยาบาลจำนวน 543 แห่ง ครอบคลุม 75 จังหวัด เน้นการปรับเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส พัฒนา นำเอาปัญหาหรือความสูญเสียมาวางระบบเพื่อป้องกัน ไม่เน้นความสมบูรณ์มากนัก แต่เน้นความเข้าใจ ความเรียบง่าย กระตุ้นในเชิงบวก เพื่อให้มีความสร้างสรรค์ และวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาได้ และใช้ความรู้และหลักฐานทางวิชาการมาเป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ในโครงการนี้ทางสถาบันฯ สามารถสร้างนักวิชาการคุณภาพในระดับจังหวัด (Quality Review Team) ได้ถึงจังหวัดละ 10 คน รวมทั้งหมด 750 คน และพัฒนาที่ปรึกษาจำนวน 164 คน เพื่อให้คำปรึกษาในลักษณะกลุ่มเครือข่าย ผลลัพธ์ของโครงการนี้ สามารถกระตุ้นให้โรงพยาบาลยกระดับการพัฒนาจากคุณภาพในขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ได้อย่างก้าวกระโดด...

โครงการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลตามลำดับขั้นของการพัฒนา (พ.ศ.2547)

กระบวนการพัฒนาคุณภาพสำหรับโรงพยาบาลในระยะที่ผ่านมา ส่งผลให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลทุกแห่งมีความตื่นตัวมากมาย ในช่วงนี้โรงพยาบาลทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน จำนวนมากมีความพร้อมในการขอรับการเยี่ยมเพื่อให้คำปรึกษา หรือขอรับรองคุณภาพโดยยินดีเสียค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง

ในช่วงนี้สถาบันฯ จึงปรับรูปแบบการให้คำปรึกษา และการเยี่ยมสำรวจให้กับโรงพยาบาลตามลำดับขั้นของการพัฒนา มีการนำรูปแบบของการเยี่ยมเพื่อให้คำปรึกษาแบบเข้มข้นที่เรียกกันว่า **Intensive Consultation visit** มาใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับโรงพยาบาลมากขึ้น

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(สปสช.) ได้สนับสนุนให้โรงพยาบาลที่เข้าร่วมในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเข้าร่วมในโครงการนี้จำนวน 263 แห่ง ส่งผลให้โรงพยาบาลสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มผ่านกระบวนการรับรองคุณภาพ(Accreditation) มากขึ้น

โครงการพัฒนาคุณภาพและประเมินคุณภาพมาตรฐานการบริการสำหรับโรงพยาบาลในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (พ.ศ.2549)

ในช่วงนี้โรงพยาบาลมีความตื่นตัวอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพบริการ สิ่งเหล่านี้ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้าน หลายๆ โรงพยาบาลมีผลงานที่ดีน่ายกย่อง และชมเชย มีการคัดเลือกระดับความพึงพอใจของผู้ป่วย และเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางอย่างจริงจัง

เพื่อเป็นการประเมินผลสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบและเพื่อเป็นเครื่องยืนยันถึงศักยภาพและผลสำเร็จของโรงพยาบาล สถาบันฯ จึงมีโครงการต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(สปสช.) ดำเนินการในสถานบริการใน 75 จังหวัด โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสำหรับโรงพยาบาลที่พัฒนาขั้นที่ 1 และที่ 2 จำนวน 300 แห่ง โดยคัดเลือกโรงพยาบาลแม่แบบและโรงพยาบาลที่เข้าร่วมการเรียนรู้ร่วมกัน จังหวัดละ 4 แห่ง
- เยี่ยมสำรวจเพื่อรับรองกระบวนการคุณภาพสำหรับโรงพยาบาลที่มีความพร้อม 80 แห่ง
- สนับสนุนให้โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองกระบวนการคุณภาพแล้วมีการคัดสรร และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของการปฏิบัติให้ดี (Good Practice) และมีการพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กร โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานเช่นเดียวกับ **Malcolm Baldrige National Quality Award** จำนวน 12 แห่ง
- และยังเริ่มขยายการดำเนินการ เพื่อยกระดับมาตรฐานในโรงพยาบาลเอกชนอีก 100 แห่ง เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพ และสามารถผ่านการประเมินขั้นที่ 1 ได้

ผลลัพธ์ของโครงการนี้คือการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ สำหรับสถานบริการระดับจังหวัด และทำให้โรงพยาบาลผ่านการรับรองในจำนวนที่มากขึ้น รวมทั้งขยายแนวคิดการพัฒนาคุณภาพส่งสู่โรงพยาบาลเอกชน

โครงการสร้างเสริมสุขภาพโดยโรงพยาบาลด้วยการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พ.ศ. 2548 – 2550)

ในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลนั้น สถาบันฯ ได้กระตุ้นให้โรงพยาบาลใช้แนวคิดของการดูแลในมิติองค์รวม จิตใจ การสร้างเสริมสุขภาพ การดูแลผู้ป่วย และวิถีชีวิต ตลอดจนชุมชน เน้นหลักในการวางระบบงานของโรงพยาบาลเอง เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพ และประโยชน์ต่อผู้ป่วยและชุมชนมากที่สุด

ในช่วงนี้ สถาบันฯ จึงได้ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการที่จะผสมผสานการสร้างเสริมสุขภาพควบคู่กับการรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาล โดยได้มีการเชื่อมโยงกัน ไม่มีการแยกส่วนการสร้างเสริมสุขภาพ ออกไปจากงานประจำ

โครงการนี้ สถาบันฯ ได้นำแนวคิดการสร้างเสริมสุขภาพ นำวิถีชีวิต ค่านิยม *core value* และแนวคิดหลักความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งการทำงานกับชุมชน มาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพ มีการ

พัฒนามาตรฐานโรงพยาบาลโดยผสมผสานแนวคิดของ **Malcolm Baldrige National Quality Improvement** และ **Health Promotion** กลายเป็นมาตรฐานโรงพยาบาลฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในกระบวนการเยี่ยมสำรวจ มีการผสมผสานแนวคิดของการสร้างเสริมสุขภาพควบคู่กับการรักษาผู้ป่วย โดยมีโรงพยาบาลจำนวน 400 แห่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลนำร่องในการดำเนินการ มีการรวมเครือข่ายการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง..รวมทั้งกระตุ้นให้โรงพยาบาลขอรับรองคุณภาพโดยใช้มาตรฐานฉบับใหม่ที่พัฒนาขึ้นมา แต่โรงพยาบาลใดที่ยังไม่พร้อมสามารถขอการรับรองโดยใช้มาตรฐานฉบับบูรณาการได้

ถือว่าเป็นการยกระดับมาตรฐานและระดับคุณภาพอีกก้าวหนึ่งของประเทศ...ทั้งส่งผลถึงประชาชนอย่างได้ผลมากที่สุด

โครงการพัฒนาคุณภาพด้วยรัก (พ.ศ.2551 – 2552)

แนวคิดเรื่องมิติจิตใจ หรือการให้บริการด้วยศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นมิติหนึ่งที่สถาบันฯ ได้พยายามที่จะต่อยอดกระบวนการคุณภาพ เพื่อให้การบริการทางการแพทย์มีความละเอียดอ่อนและมุ่งสู่ Patient Center หรือความต้องการของผู้ป่วยมากที่สุด รวมทั้งเน้นถึงความสุข ความมีพลังด้านบวก ของผู้ให้บริการด้วยในขณะเดียวกัน

สถาบันฯ จึงได้ร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพ(สปสช.)ในการดำเนินการ “โครงการพัฒนาคุณภาพด้วยรัก” โดยการทดลองในโรงพยาบาลนำร่อง 6 แห่ง ซึ่งได้ร่วมเรียนรู้จากมูลนิธิธิดาใจ ประเทศไต้หวัน ทั้งนี้เพื่อขยายการพัฒนามิติทางจิตใจ ทางสังคม ความเข้มแข็งทางปัญญาของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพภายในของโรงพยาบาลเพื่อสร้างระบบคุณภาพที่อยู่บนพื้นฐานของความเมตตา ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันเป็นวัฒนธรรมที่ดียิ่งของประเทศไทย ดำเนินการในลักษณะเครือข่ายใน 23 จังหวัด

จากผลลัพธ์ของโครงการนี้ ทางสถาบันฯ จึงได้มอบกิตติกรรมประกาศสำหรับสถาบันหรือบุคคลที่เป็นแบบอย่างของผู้ที่ให้บริการด้วยความเป็นมนุษย์ หรือ *Humanized Health Care Award* นับตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา เป็นย่างก้าวที่สำคัญ...อีกก้าวหนึ่ง..ของสังคมไทย

โครงการเยี่ยมเพื่อรับรู้และเรียนรู้กระบวนการคุณภาพตามมาตรฐานโดยรวม (Overall Scoring)

สถาบันฯ ได้ร่วมกับสปสช. ในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินตัวเองในภาพรวม Overall Scoring เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการทบทวนและวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงพยาบาลเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนา

การดำเนินการในโครงการนี้ สถาบันฯ ได้เห็นภาพรวมของการพัฒนาตามมาตรฐานโรงพยาบาลทั้งประเทศ และเป็นข้อมูลสำคัญ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสำนักงานประกันสังคม ในการจ่ายค่าตอบแทนให้กับโรงพยาบาล ทั้งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้สถานพยาบาลดำเนินการทบทวน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

....สถานพยาบาลมีทิศทางและเป้าหมายของตัวเองอย่างชัดเจนที่จะก้าวไปข้างหน้า....

การสร้างเสริมสุขภาพผ่านกระบวนการคุณภาพ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน (SHA)

(พ.ศ.2552 – 2554)

เป็นนวัตกรรมในระบบสุขภาพที่สถาบันฯ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการยกระดับคุณภาพของสถานบริการที่ผ่านการรับรองกระบวนการคุณภาพแล้วเพื่อสู่ความยั่งยืน ปรับเปลี่ยนทัศนคติทั้งผู้ให้บริการ และผู้รับบริการให้อยู่บนพื้นฐานความรัก ความเอื้ออาทร เป็นโรงพยาบาลที่เป็นแบบอย่างด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นโรงพยาบาลของประชาชน บนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีโรงพยาบาลที่สมัครเข้าร่วมในโครงการนำร่อง จำนวน 60 แห่ง

โครงการนี้ นายแพทย์ อนุวัฒน์ ศุภชุติกุลได้กล่าวว่า เป็นนวัตกรรมที่จะสร้างศักดิ์ศรีของระบบบริการ สาธารณสุขของประเทศได้